

Душанка Папић, дипл. библиотекар
dudapapic@gmail.com

Драгана Петрић, виши дипл. библиотекар
bibl.zavicajno@gmail.com
НБ „Вељко Петровић“ Бачка Паланка

УДК 027. 027.625:378.147
DOI 10.7251/BSCSR2109079P
COBISS.RS-ID 135592193

БИБЛИОТЕКА КАО ПОЗОРНИЦА ЗА КЊИГУ

Сажетак: Мисија савремене библиотеке јесте обезбеђивање предуслова за доживотно учење и образовање, рад на перманентном културном развоју појединца и друштвених група, при чему се посебна пажња посвећује младој популацији (деци и тинејџерима). Програмска шема активности Народне библиотеке „Вељко Петровић“ је разноврсна у тематском смислу, те се развија и мења у зависности од потреба ове најбројније и најзахтевније групе корисника.

Поред тематске, присутна је и разноврсност у програмским облицима. Планирају се и организују креативни часови, предавања, трибине, књижевне промоције, видео пројекције и изложбе. Новина у раду је обрада драмских текстова и драматизације других књижевних облика, као подстрек за разноврсно стваралаштво и активности у Библиотеци. Сваки од програма осмишљен је тако да одговори на неку од културних потреба или да демонстрира библиотечке ресурсе и учини их образовно привлачним за што већи број корисника. Промовишући књигу и читање као несумњиво највећу тековину људске цивилизације, циљ наших библиотекара је да код свих корисника, а посебно код деце и младих негују навику читања, упућује на коришћење фондова и простора Библиотеке. У циљу реализовања квалитетних активности сарађује се са основним и средњим школама, сродним установама културе и различитим организацијама из владиног и невладиног сектора.

Кључне речи: библиотека, деца, тинејџери, драмске активности, културни програми, радионице.

„Радионица за лечење душе“

Значење појма библиотека током векова прешло је дуг пут, од оригиналног етимолошког значења ”колекције књига” до савременог тумачења тог појма као збирке разноврсних информационих ресурса у савременом смислу речи.

Прву библиотеку је основао 1250 г.п.н.е. Фараон Рамзес II у Горњем Египту у Теби. Према легенди на вратима је писало “Радионица за лечење душе”, што показује да је још у то време била схваћена вредност књиге (библиотеке) као чувара знања, која омогућује не само интелектуални развој, већ и сазнање да књига позитивно делује на духовну страну човекове личности.

Када је Пи Шенг измислио штампу 1041. год.у Кини и Гутенберг у Немачкој 1440 године, милиони књига постали су доступни читаоцима. Створено је најефикасније средство за ширење научних и других информација. Књиге су се нашле у различитим библиотекама: манастирским, дворским, приватним, универзитетским...

Јавне библиотеке су настале средином 19. века, а њихова функција се мењала у зависности од земље где су настале и историјских околности. Током времена искристалисале су се четири функције: образовна, информациона, културна, рекреативно-забавна.

Успешност рада јавне библиотеке огледа се у прецизно дефинисаним задацима, циљевима и мисијом и отвореном сарадњом са јавношћу.

Манифест за јавне библиотеке Ифла/Унеско:

...„Јавна библиотека локална капија знања пружа основне услове за учење током читавог живота, самостално доношење одлука, културни напредак појединаца и друштвених група.

...Јавна библиотека је локални центар информација који омогућава да све врсте знања и информација буду одмах на располагању корисницима.

...Услуге јавне библиотеке почивају на начелу равноправности и приступа за све, без обзира на старосно доба, расу, пол, веру, националност или друштвени положај.“¹

Од првобитног сакупљача и чувара забележеног људског стваралаштва библиотеке се трансформишу у центре свеукупног знања и темеље развоја друштвене заједнице, постају културни, информациони и образовни центри.

Добро осмишљене активности су предуслов и основа успешности рада сваке библиотеке. Како би испунила један од основних и најзначајнијих циљева, а то је задовољавање различитих, пре свега културних потреба, библиотека полази од захтева и интереса својих корисника. У свом раду она је у сталном трагању за новим, квалитетнијим и иновативнијим методама и начинима пословања, који се на нов начин враћају старим вредностима. Због тога је било потешко организovati библиотеку као вишедимензионални простор у коме ће сваки посетилац моћи да пронађе део који је намењен управо њему. Када кажемо вишедимензионални, библиотеку сматрамо простором за учење, социјалне контакте, развијање нових вештина, простор за експерименте и размишљање, за нове идеје, сарадњу сваке врсте, али и простор за креативност и уживање.

Стимулативни програми за повећање читаности

Задатак библиотеке је да у оквиру својих техничких, материјалних и људских ресурса стави у први план књигу и библиотеку, да покаже важност библиотеке и читања, укаже на њену доступност и широк спектар могућности којима располаже.

Пошли смо од савремених токова и искустава у раду светски познатих библиотека. Препознали смо методе које у први план стављају неке друге садржаје, а који су, у већој или мањој мери, везани за књигу и знање, понекад директно, али

¹IFLA/UNESCO *Манифест за јавне библиотеке*, <https://www.ifla.org/files/assets/public-libraries/publications/PL-manifesto/pl-manifesto-sr.pdf>

све више и све чешће индиректно, или чак без икакве видљиве везе са књигом.

Библиотека је управо то место удруженог деловања различитих врста активности са циљем:

- да пружи подршку индивидуалном образовању и самообразовању на свим нивоима,
- пружи могућност за лични и креативни развој,
- подстиче машту и креативност код младих,
- ради на повећању свести о културном наслеђу, разумевању уметности, научних достигнућа и открића,
- омогућава приступ културном изражавању које се остварује кроз све форме сценске уметности,
- пружа подршку и учествовање у књижевним активностима и програмима намењеним младима,
- унапређује дијалог између култура и негује културне разноликости.

Драмски текстови и драматизације других књижевних облика, сви облици њима сличних и повезаних активности подстрек су за разноврсно стваралаштво у нашој Библиотеци.

Библиотека је позориште у коме се учи читањем

Кажи ми и ја ћу заборавити.

Покажи ми и можда ћу се сетити.

Укључи ме и разумећу.

Кинеска народна пословица

Из искуства стеченог дугогодишњим радом и дружењу са децом, знамо да су први доласци у библиотеку веома значајни, ако не пресудни у даљем односу читалац-књига, као и у изградњи позитивног става према књизи и читању. Због тога инсистирамо да деца у библиотеку долазе у што ранијем узрасту. Тада највише можемо да утичемо на изградњу навика, укуса, да изазовемо потребу за лепим и естетски вредним садржајима.

Како би књигу и читање приближили деци у раду користимо и драмски метод. Задатак и циљ радионица и дружења је да са децом кроз игру, у виду драматизације (деци блиских садржаја) створимо посебну атмосферу у библиотеци: присну, подстицајну и слободну. Са једне стране, драматизацијом позитивно утичемо на комплетан развој деце: емотивни, васпитни и образовни. Деца имају прилику да се сусретну и опробају са сопственим животним изазовима, сновима, жељама и страховима. Са друге стране, отвореношћу, позитивним емоцијама и трудом који свакодневно улажемо у креирање и реализацију активности са децом, остварујемо циљ, а то је да деца радо долазе у нашу Библиотеку.

Радионице за децу:

- читаонице-причаонице;
- упознавање деце са вештином израде лутака, маски и костима;
- израда позорнице као места на коме се дешава прича;
- драмске импровизације бајке, скеча, приче, песме;
- часови обраде школске лектире;
- драмске секције у библиотеци;

Причи никад краја

Радионице које смо назвали Читаонице–причаонице користимо како би малишане увели у свет књиге и писане речи. Све прочитано се може на безброј различитих начина и драматизовати, све је ствар маште и умећа. Применом драмских елемената: изражајног говора, мимике, геста, док чита или прича, библиотекар ствара посебну атмосферу, укључује децу у приповедачки ток. Како би деца постала активна и фокусирана, библиотекар мора да их «изненади» увек новом и добро одабраном бајком, песмом или причом која је богата правим књижевним језиком. За сваку нову радионицу мора одабрати различите технике и начине интерпретације, укључујући при томе и једноставне реквизите како би деца имала што више простора за машту и размишљање.

Све ово подстиче децу на стварање визуелних и емотивних слика и подстиче на игру која је основа сваке драматизације.

Добра интерпретација и креативно читање подстичу код деце развој способности запажања, просуђивања, посматрања, али и најважније - веровање у важност и лепоту изговорене речи и важност комуникације међу људима. Креативним читањем библиотекар ствара илузију код деце – измишљени ликови постају „живи“ и узбудљиви, и на тај начин припрема децу на активан емотивни и интелектуални доживљај. Деца ће прихватити библиотекара, а библиотеку препознати као место за уживање, место стицања нових сазнања, лепих речи и креативне игре. „Најважније је да осете да им такво читање помаже да дубље доживе текст, да размишљају о томе шта су доживели и да их то бодри да свет створен у њиховој свести изразе: речима, својим начином читања, казивања делова текста који сами бирају, рецитовањем, читањем са подељеним улогама, читањем улоге у драмском тексту, описивањима, коментарима и другим облицима усменог и писменог изражавања.“²

Креативност на делу

Израда лутака, маски и костима је следећа фаза којом смо код деце обезбедили дозу очигледности. «Давање живота неживом предмету посебна је чаролија ове уметности (луткарство), буди машту гледалаца, а машта лутки даје још живота. Лутка живи свој живот на сцени све док је у покрету. Она не глуми, она је то што јесте... Лутка може да лети, може да жонглира сопственом главом.....»³ Овим радионицама подстичемо децу да користе различите материјале из своје околине, како би визуализовали и оживели слике, ликове и осећања која су их пратила током читања. Радионице за израду

² Павле Илић и др./et al., *Читањем ка стварању стварањем ка читању* (Нови Сад: Градска библиотека: Прометеј, 2013), 83

³ Наташа Чакић-Симић, *Белешке луткарског помоћника* (Београд: Креативни ентар, 2007), 8

лукака, маски и костима веома су занимљиве деци свих узраста. На тај начин деца могу да науче много практичних вештина и да их повежу са школским градивом, али и било којом животном ситуацијом. На овај начин се уче сарадњи, конструкторским вештинама, развијају машту и осећај за лепо. Ово је прилика да учитеље, васпитаче и родитеље укључимо у рад Библиотеке, јер свака културна анимација деце мора бити подстицана заједничким снагама свих актера у васпитању и образовању.

Магија позорнице

У Библиотеци се веома често сусрећемо са недостатком материјалних средстава за реализацију активности које су планиране. Приликом реализације оваквих радионица недостају материјална средства за израду костима, маски и сценографије. Ипак, за нас то нису препреке. Знамо да деца могу да се играју и без скувих играчака и реквизита под условом да су добро мотивисана. Понекад је довољно да направимо круну од светлуцавог папира – и пред нама се створи права правцата принцеза! Такође, у нашој Библиотеци и сценографија која прати сваку драмску причу углавном је врло скромна. Пошто се „играмо бајке“ није тешко од стола направити кућицу, од столица шуму, дворац... Деца врло радо прихватају да сама направе једноставну маску или реквизит, код куће или у Библиотеци, где долазе до изражаја маштовитост и креативност наше деце.

Играмо се...

Када желимо да деци дочарамо сву лепоту писане и изговорене речи, када желимо да књига постане повод за дружење, потребно је само да омогућимо малишанима да се слободно играју. Организујемо радионице драмских импровизација, имитација, такмичења у рецитовању, глуми, пантомими, где долази до изражаја њихова воља и жеља са доказивањем, маштовитост, слобода покрета, способност

тренутног сналажења у одређеним ситуацијама, остваривање позитивних социјалних контаката и сл. Такође, деца овде могу слободније да играју и сопствене улоге, да се уживе у лик или радњу. На тај начин превазилазе неке своје страхове, проблеме и недоумице, што је веома значајно за емотивни развој детета.

Учимо...

«Без глуме (праве или импровизоване), поступака или средстава који глуму прате, драмски текст се не може тумачити без обзира како му се приступа.»⁴ Одабрани часови школске лектире у простору Библиотеке добијају сасвим другачији смисао. У приснијој и општенијој атмосфери, у добром друштву књига које нуде увек мало више занимљивих детаља о писцу или делу, наша Библиотека обезбеђује простор, стручну помоћ и увек добро расположење са могућношћу да се све креативне идеје реализују кроз заједничке активности.

Драмске секције у библиотеци

У ери најразличитијих информационих технологија, друштвених мрежа и игрица, деца је данас потребан појачан подстицај како би се покренула. Управо зато смо у оквиру Библиотеке покренули рад драмске секције, која са једне стране, подстиче и афирмише најмлађе, нудећи простор, стручну подршку, а са друге стране допуњују школске васпитно-образовне програме. Чланови драмске секције имају прилику да се опробају као глумци кроз упознавање различитих текстова, вежбањем сценског говора, покрета и наступима пред публиком. Кроз игру, као специфичан начин учења, у којој су деца опуштена и спонтана, обезбеђује се задовољство и могућност бољег креативног изражавања и повезивања са сродним активностима. Уз све то, малишани

⁴ Павле Илић и др./et al., *Читањем ка стварању стварањем ка читању* (Нови Сад: Градска библиотека: Прометеј, 2013), 89

стичу читалачке навике и квалитетно проводе своје слободно време.

Све је лако кад знаш како!

Раздобље адолесценције и младости фаза је живота пре свега орјентисана на учење и прихватање нових сазнања. То је време личног развоја, јер оно што је научено у младости, трајно утиче на ставове, вредности и обрасце понашања у каснијем животу.

Дружење са књигом у 21. веку није запостављено, већ је само један од сегмената живота младих. Млади библиотечки корисници данас, имају другачије захтеве у односу на претходне генерације. Они су рођени и одрасли у дигиталном окружењу, које карактерише превелика количина информација као и развој нових услуга. Библиотеку посећују ређе, углавном за обавезну литературу (лектира, референсна грађа), препорука за књиге се тражи он-лајн (сервиси *Питај библиотекара* на сајтовима), интернет форумима или друштвеним мрежама. Не мењају се само формати и врсте библиотечке грађе, већ су промене уочљиве и у начину креирања, обради и врсти библиотечке грађе која се нуди, као и моделима активности који имају за циљ да привуку тинејџере у библиотеку. Изазов за библиотекара је како доћи до поузданих информација на које се ова категорија може ослонити и које одговарају њеним потребама и интересовањима. Млади, као група корисника библиотеку посматрају као простор за рад и организацију догађаја као што су радионице, трибине, књижевни програми, концерти, изложбе, мале сцене за драмске приказе и др.

Прецизирање информација за којима трагају, добра атмосфера за учење, место за развијање талената и интересовања, чине нашу Библиотеку идеалним местом на коме добијају прилику да презентују своје вештине, како вршњацима, тако и широј заједници. То чини Библиотеку – “забавном” учионицом, у коју се улази без дневника, са идејом

неформалног учења, потврдом и утврђивањем стеченог знања, уз интерактиван приступ као начин рада.

Да би библиотека успела да одговори овим изазовима мора да обрати пажњу на:

- обезбеђивање атмосфере добронамерности и пријатне околине,
- прилагођавање својих активности интересима ученика,
- да не оставља утисак обавезе (није школа),
- поставља задатке које ученици сами решавају,
- едукација библиотекара.

Наша искуства у раду са младима

Мада је локација НБ “Вељко Петровић” на атрактивном месту у граду, окружена школама, покрај које млади пролазе, нисмо баш били задовољни како бројем посета тако и обимом коришћења библиотечке грађе од стране младе популације. То је покренуло библиотекарe да организују креативне радионице, часове, предавања, промоције, трибине, изложбе чији су актери управо припадници ове циљне групе. Библиотека је постала свесна да она мора да начини први корак и обрати већу пажњу овој специфичној групи корисника. Корист од ових активности је обострана: за Библиотеку значи популаризацију фонда, а за тинејдере помоћ у суочавању са изазовима адолесценције и одраслог доба.

Учионица у библиотеци

Културно богатство у виду језика, музике, историјског наслеђа добра је полазна основа за окупљање и рад са младима. Тим поводом Библиотека организује посебне часове радионичарског типа за тинејдере и њихове наставнике. Идеја је да то не буду класични часови, него неформална дружења и активности ван школског времена. Већ по традицији, дуги низ година у Галерији библиотеке одржавају се часови српског језика и књижевности. Трудимо се да средњошколцима приближимо дела класичне књижевности на модеран начин.

Драматизација књижевних дела уз активно учешће ученика као актера драмске радње постаје циљ сваког часа. Реализацијом оваквих часова подстичемо веће интересовање за обраду наставне јединице, ученике укучујемо у квалитетну дискусију и пружамо могућност веће слободе у реализацији и креирању сопственог знања.

Књижевно-драмске радионице

Књижевно-драмске радионице, имају за циљ не само да едукују и подстичу на креативност, већ и да социјално описмењују, што се постиже живом узајамношћу, интеракцијом на којима се дружењем у оквиру оваквих радионица инсистира. Ове радионице успевају да младе приволе да се баве другачијим активностима, да међусобно сарађују, учећи једни од других. Под менторством професора књижевности и библиотекара у оквиру ових радионица тинејџери бирају текстове које ће драматизовати и приказати пред паланачком публиком у оквиру манифестација *Ноћ музеја*, *Светски дан књиге* и др., које се одржавају у простору Библиотеке. До сада су се веома успешно представили представама: *Албатрос*, *Балкански ипијун*, *Јазавац пред судом*, *Бановић Страхиња*. Млади имају велику потребу за визуелним и интерактивним изражавањем, тако да су ове активности пропраћене и на друштвеним мрежама, а то иде у прилог сталном настојању Библиотеке да свој рад учини видљивим у заједници.

Промоције стваралаштва младих

Са циљем да се промовишу млади талентовани литерарни ствараоци и скрене пажња на читање и правилан однос према књизи, организују се културни програми на којима се представља њихово стваралаштво. То је поред осталог и начин да се открију стваралачки потенцијали и склоности, скривени и још неуочени таленти, јер књига јесте неизоставни део одрастања младих. У Библиотеци се овој врсти активности даје

посебан значај јер је концепција „од младих за младе“ наишла на добар пријем корисника. Младима се уступа простор и нуди стручна помоћ библиотекара и њихових сарадника. Посао око организације промоције књиге, концерта и других активности преузимају сами тинејџери, креирајући програм у складу са жељама и захтевима највећег броја посетилаца. Млади најбоље знају шта њиховим вршњацима треба, како размишљају, шта су им приоритети, као и савремене начине за презентацију садржаја. Посебно смо поносни на младу ауторку Надежду Круљ, добитницу престижне награде Фондације Б92 за тинејџере, као и на промоције ауторских књига Зоране Радаковић, Кристине Дорић, Валентине Чупурт, Јасмине Јајчевић. Музички концерти који се одржавају у Галерији и Летњој башти Библиотеке, а чији су актери и организатори млади, одлично су посећени од стране њихових вршњака и паланачке публике.

Седма уметност очима младих

Снимањем филма о животу националних група Словака, Немаца и Јевреја, презентован је део завичајне баштине Библиотеке, наравно, уз примену савремених технологија. Као активни чиниоци који ће учествовати у креирању културних садржаја кроз радионице, предавања, трибине, презентације тинејџери мотивисано истражују прошлост уз смернице библиотекара који подстиче њихову креативност. Тиме се мења однос ученик – библиотекар, односно брише се стереотип да млади не могу (не желе) да учествују у припреми наставних садржаја и развијању сарадње.

Изложбе ученичких радова на тему обрађене школске јединице, одигране ђачке представе или одржаног огледног часа, показао се као успешан вид презентовања њихових умећа и стечених знања. На овај начин тинејџери проналазе начин да учине видљивим свој рад, да вежбају улогу промотера личних афинитета, при томе негујући различитост и иновативност. Вршњачка комуникација, без обзира на нове технологије, задржала је потребу и за традиционалним дружењем и

међусобном интеракцијом како би испољили креативност и применили стечена сазнања. Изложбама: *Мој град из личне визије*, *Цар Душан*, *Историја моје породице* подстакли смо младе да се активирају и прикажу умеће комуникације са публиком користећи визуелне поруке. Задатак библиотекара је да пружи подршку тиме што ће младе у тражењу инспирације и потврде успешности опет усмерити ка књизи и показати начине да она добије своје место и улогу у савременим средствима комуникације.

Програми и манифестације

Сарадња са Омладинским клубом као невладином организацијом резултирало је низом занимљивих програма у оквиру којих су се млади опробали као фотографи, предавачи, глумци, забављачи и едукатори. За успешну сарадњу Библиотека је добила захвалнице и партнера као подстрек и мотив за све будуће активности.

У оквиру традиционалне манифестације *Дисови дани* као постицај стваралачком изразу младих расписује се конкурс за најлепшу љубавну песму. Зборник Књижевног клуба *Дис* сваке године објављује песме младих аутора који су учествовали на конкурсима и такмичењима рецитатора. *Дан Дунава* је прилика да се актуелне теме (заштита животне средине, ликовни и литерарни конкурси на тему реке Дунав) обраде са различитих аспеката, а чији актери су најчешће млади чланови наше Библиотеке. Такође, Библиотека инсистира на учешћу младих приликом организовања свечаности, приредби, обележавања значајних датума и др.

Библиотека на даскама које живот значе

У малим срединама каква је наша, библиотека може успешно да надокнади недостатак других културних институција и садржаја. Бачка Паланка још увек нема своје позориште, па је Библиотека постала место које окупља љубитеље и ове врсте уметности. Свакако да ни једна, па ни

наша Библиотека не може у потпуности заменити улогу позоришта у једној средини, али одабиром квалитетних садржаја, пружањем стручне помоћи и привлачењем што разноврсније публике, Библиотека је повезала културне услуге са својом основном делатношћу: информисањем, изнајмивањем књига и едукативним радом са корисницима различитих интересовања.

Летња позорница Библиотеке домаћин је фестивалу *Позоришно лето* намењеном најмлађој популацији који у току летњих месеци окупљао велики број посетилаца. У току јула и августа, деца су могла да уживају у представама *Стидљива аждаја*, *Црвенкапа и вучко*, *Чаробна зелена шума*, *Рибица и море*. Реализовано је неколико позоришних представа гостујућих ансамбала за децу. Значајан пројекат у који је Библиотека укључила децу и васпитаче из паланачких вртића реализовао се под називом *Књижевно креативна дешавања у животима младих*. Представе чији су актери били искучиво малишани предшколског узраста привукле су велики број посетилаца у Библиотеку. (*Снежана и седам патуљака*, *Пиноккио*, *Три прасета*, *Бајка о лабуду*).

Закључак

Да би библиотека остала актуелна, нарочито младима, она мора да направи промене у концепцији самог пословања. Добра и квалитетна библиотека не може бити само складиште књига и материјала, већ место на којем млад човек може научити како да дође до квалитетне информације која му је потребна.

Захтевни, али и захвални, корисници - деца и тинејџери пред библиотекаре постављају увек нове изазове. Задатак библиотеке је да одговори корисним, атрактивним и иновативним садржајима, како би се и сама укључила у савремене токове. Променили су се корисници и њихови захтеви и потребе, а термин “промена” постао је синоним времена у коме живимо. Библиотека мора пронаћи нове моделе рада, померити тежите од традиционалног ка иновирању нових

садржаја како би се благовремено могло реаговати на промене које се дешавају у свету који нас окружује.

Литература

1. Бојовић, Душица. *Више од игре: драмски метод у раду са децом*. Београд: Центар за примењену психологију, 2008.
2. Бокшан-Танурџић, Зора. *Од игре до позорнице: приручник за наставнике*. Београд: Креативни центар, 2000.
3. Весна Филиповић Петровић. „Родитељи, наставници и библиотекарски – партнери у развијању потребе за читањем код деце“, *Библиотекар* бр. 1 (2017) <http://bds.rs/wordpress/wpcontent/uploads/2017/11/Bibliotekar-1-2017-2.pdf>(преузето 20.01.2020)
4. Грушановић, Златко. *Драматизација у настави*. Београд: Klett, 2011.
5. Илић, Павле, Оливера Гајић, Миланка Маљковић, Софија Кошничар. *Читањем ка стварању стварањем ка читању*. Нови Сад: Градска библиотека: Прометеј, 2013
6. IFLA/UNESCO *Манифест за јавне библиотеке*, <https://www.ifla.org/files/assets/public-libraries/publications/PL-manifesto/pl-manifesto-sr.pdf>
7. Јурић, Славица. «Традиционално и модерно у школским библиотекама» Рад представљен на Семинару за библиотекарске у средњим и основним школама Срема, *Школске библиотеке у теорији и пракси*, 2009
8. Чакић-Симић, Наташа. *Белешке луткарског помоћника*. Београд: Креативни центар, 2007.

LIBRARY AS A STAGE FOR BOOKS

Summary: The mission of a modern library is providing preconditions for lifelong learning and education, working on a permanent cultural development of individuals and social groups, where special attention is paid to young people (children and teenagers). Program scheme of the Veljko Petrovic National Library is colorful in a thematic sense, so it's developing and changing depends of a need of the most numerous and demanding groups of users. In addition to the thematic, there is also a diversity in program forms. Creative classes, lectures, forums, literary promotions, video projections and exhibitions are planned and organised. A novelty in work is the processing of drama texts and dramatization of other literary forms as an incentive for various creations and activities in the Library. Each of our programmes is designed to respond to some of the cultural needs or to demonstrate the Library's resources and make them

attractive to as many users as possible. Promoting the book and reading is undoubtedly the greatest achievement of human civilization, the goal of our librarians is to nurture the habit of reading for all users, especially children and young people, so much as using the funds and space of the library. In order to implement quality activities it cooperates with primary and secondary schools and similar institutions and various organizations from the governmental and non-governmental sector.

Keywords: library, children, teenagers, cultural development, workshop.
